

Oslo kommune

Møteinnkalling 5/10

Møte: Råd for funksjonshemmede
Møtested: Ryensvingen 1, Plenumssalen 4. etg.
Møtetid: tirsdag 07. september 2010 kl. 17.30
Sekretariat: Heidi Vargeid tlf. 23438580/95885925

SAKSKART

Åpen halvtime

Saker til behandling

Sak 37/10	Godkjenning av møteinnkalling og sakskart 5/10.....	1
Sak 38/10	Godkjenning av protokoll 4/10	1
Sak 39/10	Informasjon fra administrasjonen	1
Sak 40/10	Hjelpemiddelformidling - status 6 måneder etter omlegging til byomfattende hjelpemiddelpool.....	3
Sak 41/10	Høring - NOU 2010:5 Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering - et helhetlig hjelpemiddeltilbud.....	5
Sak 42/10	Rapport fra uanmeldt tilsyn ved Østensjø bo- og servicesenter 14.06.2010.....	9
Sak 43/10	Rapport fra uanmeldt møte med Kjernehuset dagsenter 22.06.2010.....	11

Eventuelt

Bydel Østensjø, 26.08.2010

Liv Thorstensen

leder

Heidi Vargeid

sekretær

Sak 37/10 Godkjenning av møteinnkalling og sakskart 5/10

Arkivsak: 201000086

Arkivkode: 026.2

Saksbehandler: Heidi Vargeid

Saksgang	Møtedato	Saknr
Råd for funksjonshemmede	07.09.10	37/10

GODKJENNING AV MØTEINNKALLING OG SAKSKART 5/10

Sak 38/10 Godkjenning av protokoll 4/10

Arkivsak: 201000086

Arkivkode: 026.2

Saksbehandler: Heidi Vargeid

Saksgang	Møtedato	Saknr
Råd for funksjonshemmede	07.09.10	38/10

GODKJENNING AV PROTOKOLL 4/10

Sak 39/10 Informasjon fra administrasjonen

Arkivsak: 201000086

Arkivkode: 026.2

Saksbehandler: Heidi Vargeid

Saksgang	Møtedato	Saknr
Råd for funksjonshemmede	07.09.10	39/10

INFORMASJON FRA ADMINISTRASJONEN

Sak 40/10 Hjelpemiddelformidling - status 6 måneder etter omlegging til byomfattende hjelpemiddelpool

Arkivsak: 200800312

Arkivkode: 228

Saksbehandler: Else-Berit Momrak

Saksgang	Møtedato	Saknr
Eldrerådet	06.09.10	
Omsorgskomite	06.09.10	62/10
Råd for funksjonshemmede	07.09.10	40/10
Bydelsutvalget	13.09.10	140/10

Tidligere vedtak i saken:

Vedtak fra tidligere behandling(er) mangler.

HJELPEMIDDELFORMIDLING - STATUS 6 MÅNEDER ETTER OMLEGGING TIL BYOMFATTENDE HJELPEMIDDELPOOL

Bakgrunn:

I januar 2008 ble det iverksatt et prosjekt for å se på ny samhandlings- og organisasjonsmodell for hjelpemiddelformidling i Oslo og Akershus. Prosjektet var forankret i Arbeids- og velferdsdirektoratet, og omorganiseringen ble innført januar 2010.

Målsettingen er at endringene skulle gi større publikumsvennlighet, mer effektive arbeidsprosesser og et nært og godt samspill mellom NAV hjelpemiddelformidling i Oslo og Oslo kommune til brukernes beste, heter det i byrådssak 168/08.

Bydelsutvalget fattet i desember 2009 følgende vedtak i sak 195/09:

Bydelsadministrasjon bes etter omorganisering av hjelpemiddelsentralen, å følge opp med en oversikt over service, leveringstider og annen relevant informasjon. Rapporten skal forelegges bydelsutvalget første møtet etter sommerferien 2010.

Saksframstilling:

Utfordringer den første tiden etter ny organisering var blant annet knyttet til manglende datatilgang og til selve flyttingen. Erfaringen er at slike endringsprosesser alltid medfører utfordringer i starten og at man ikke får full ønsket effekt fra start. Nå, 6 måneder etter omorganiseringen, begynner ting å fungere slik hensikten og målsettingen var.

De to altnuligmennene som ble overført fra bydelen til Hjelpemiddelteknisk enhet (HME), har blant annet Bydel Østensjø som sitt område. Dette er en klar fordel, da de både kjenner bydelen og en god del av brukerne fra tidligere. HME er delt inn i tre team med hver sin teamleder. Team 3 som betjener Bydel Østensjø, betjener også 3 andre bydeler.

Alle henvendelser om reparasjoner og bytte av hjelpemidler skal nå gå direkte til Hjelpemiddelsentralen, Teknisk ordrekontor. Hvis bruker selv ikke er i stand til å ringe teknisk ordrekontor, er hjemmetjenesten og terapeutene behjelpelige. Den nye ordningen er godt kjent i bydelen, og det er nå svært få telefoner om reparasjoner til ergo- og fysioterapitjenesten. Dette er tidsbesparende, spesielt for ergoterapeutene og vekten på mottakstelefonen.

Hjelpemiddelteknisk Enhet (HME) er delt i to grupper, sjåførere og hjelpemiddelteknikere. Sjåførene kjører ut enklere hjelpemidler som ikke krever montering til brukere, og teknikerne (altnuligmennene) kjører ut hjelpemidler der det er nødvendig med montering. Den første tiden var det en del vansker med at hjelpemidler som skulle monteres ble levert til bruker uten montering. Dette var begynnerproblemer, og oppsummeres ikke lenger som noe problem. Det har hele tiden vært en kontinuerlig prosess med tilbakemeldinger og kontakt mellom bydel og Hjelpemiddelsentralen, slik at uheldige forhold kunne rettes opp fortløpende.

Hastesaker behandles raskt, men det fordrer fremdeles stort fokus fra begge parter slik at alle ledd fungerer optimalt.

Hjelpemiddelteknisk enhet (HME) har som mål å registrere alle utkjøringer i Geric. Foreløpig fungerer dette ikke godt nok. Dette følges opp både av bydel og HME. Rutiner for bruk av fagsystemet Geric er laget i "Manual Hjelpemiddelteknisk Enhet". Denne rutinen må jevnlig evalueres og følges av alle for å få til en god tjeneste.

Tilbakemeldinger til bydel på utførte oppdrag, levering og montering kan også bli bedre, og vil ganske sikkert bli det etter hvert som ordningen blir enda bedre etablert.

Bydelen har en egen kontaktperson for hjelpemiddelformidling, og hun har god dialog med leder for HME og retter spørsmål direkte dit ved uklarheter om ordningen. Det skal meldes avvik når det utleveres feil hjelpemiddel, manglende montering, ufin opptreden og lignende.

Konklusjon.

Bydelens terapeuter har fått frigjort tid. Før omleggingen tok terapeutene imot meldinger om hjelpemidler som var i stykker, ikke fungerte, eller måtte byttes. Nå skal bruker og pårørende selv ringe direkte til Teknisk ordrekontor for å melde feil på hjelpemiddelet. Dette betyr færre ledd og ansvarliggjøring av brukere.

Til tross for at ordningen bare har fungert i ca et halvt år, virker det som om den fungerer i samsvar med målsettingene, og at alle parter arbeider for å øke brukervennlighet og service.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

[Sak om hjelpemiddelformidling – status 6 måneder etter omlegging til byomfattende hjelpemiddelpool, tas til orientering.](#)

Tove Stien /s
bydelsdirektør

Solveig Nyhamar /s
avdelingssjef

Sak 41/10 Høring - NOU 2010:5 Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering - et helhetlig hjelpemiddeltilbud

Arkivsak: 201000577

Arkivkode: 228

Saksbehandler: Else-Berit Momrak

Saksgang	Møtedato	Saknr
Eldrerådet	06.09.10	
Omsorgskomite	06.09.10	63/10
Råd for funksjonshemmede	07.09.10	41/10
Bydelsutvalget	13.09.10	141/10

Tidligere vedtak i saken:

Vedtak fra tidligere behandling(er) mangler.

HØRING - NOU 2010:5 AKTIV DELTAKELSE, LIKEVERD OG INKLUDERING - ET HELHETLIG HJELPEMIDDEL TILBUD

Bakgrunn:

I 2008 ble det nedsatt et utvalg for å foreta en helhetlig gjennomgang av forvaltning, organisering og finansiering på hjelpemiddelområdet. Hovedformålet var å få en vurdering av mulige langsiktige grep som kan gi varige og effektive forbedringer både knyttet til kvalitet og kompetanse, innenfor systemet for formidling og forvaltning av hjelpemidler. Utvalget leverte sin innstilling i mai 2010.

Saksframstilling:

Arbeidsdepartementet har sendt innstillingen på høring, og Oslo kommune er høringsinstans. Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester ber i den forbindelse om bydeler og etaters syn på innstillingens vurderinger og forslag. Sammendraget av rapporten er vedlagt saken.

Hele rapporten, NOU 2010:5 Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering – et helhetlig hjelpemiddeltilbud, kan lastes ned på <http://www.regjeringen.no/html?id=602627>

Utredningen er omfattende og foreslår endringer som berører både hjelpemiddelsentraler, spesialisthelsetjenesten og kommunene. Bydel Østensjø vil i sin kommentar til byrådsavdelingen fokusere på endringer som vil berøre bydelen. Det vises til de enkelte kapitler i sammendraget (SD) og i rapporten (R).

Utvalget har tatt utgangspunkt i de politiske mål som ligger til grunn for velferds- og funksjonshemmedepolitikken i Norge, hvor hovedmålet med hjelpemiddelsystemet er å bidra til aktiv deltakelse, likeverd og inkludering i arbeid, utdanning og dagligliv for personer med funksjonsnedsettelse (kap. SD-1,4). Dagens ansvarsfordeling og rettighetsbaserte system skal gi sikkerhet for at brukergruppene mottar nødvendige hjelpemidler.

Finansieringen av hjelpemidler er i dag delt mellom stat, kommune og arbeidsgivere, kapittel 2 i rapporten. Grovt sett kan fordelingen av oppgaver deles inn slik:

- Statens ansvar er hjemlet i folketrygdloven og omfatter hjelpemiddelsentralene, kompenserte tiltak og stønader for å avhjelpe merutgifter ved sykdom, behov for hjelpemidler av varig karakter (utover 2 år) og skal bidra til at mennesker med varig nedsatt funksjonsevne skal kunne inkluderes i skole, utdanning, arbeids- og dagligliv.
- Kommunene har økonomisk ansvar for hjelpemidler som skal dekke midlertidige behov (mindre enn 2-3 år) og til beboere i institusjon.
- Arbeidsgivere har ansvar for tilrettelegging av arbeidsplass etter arbeidsmiljøloven.

Utvalget sier at det i dag er gråsoner mellom forvaltningsnivåene som medfører uklare ansvarsforhold, tidkrevende og omfattende saksbehandling. Det har over tid vært en betydelig vekst i statens utgifter.

Utvalgets forslag til endring, kapittel R-16 og SD side 12 og 14, punkt 1.4.4:

Det foreslås i kapittel 16 at kommunen skal få et mer helhetlig finansieringsansvar for hjelpemidler i dagliglivet, men begrenset til enklere hjelpemidler/basishjelpemidler og utstyr innen rehabilitering og habilitering, som utstyr til trening, stimulering og lek. Det vil også gjelde hjelpemidler som antas å dekke mer permanente behov. Kommunene vil da få finansieringsansvar for hjelpemidler til både institusjonsbeboere og hjemmeboende, og utvalget foreslår at midler til hjelpemidler som blir et kommunalt ansvar, legges inn i kommunenes rammefinansiering. Utvalget legger til grunn at ansvaret for mer komplekse og sammensatte behov fortsatt skal være et statlig ansvar.

Utvalget sier videre at gjennom forskyvningen av finansieringsansvar fra folketrygd (stat) til kommune, vil det ikke lenger være mulig for kommunene å skyve hjelpemiddelansvaret over på folketrygden ved å opprette omsorgsboliger i stedet for sykehjemsplasser.

Kommentar fra Bydel Østensjø:

Gjennom rammefinansiering til bydeler og kommune antas det å kunne utvikle seg store forskjeller i kommuners mulighet for å finansiere nødvendige hjelpemidler for kommunens innbyggere. Det vil også kunne medføre manglende kompetanse for å avdekke hjelpemiddelbehov, se mulige løsninger og henvisning til rett forvaltningsnivå. En kan ikke se at selv om utvalget foreslår at staten fortsatt skal ivareta ansvaret for mer komplekse og sammensatte behov, at man reduserer antallet gråsoner mellom forvaltningsnivåene.

Bydel Østensjø er også kritisk til at utvalget nærmest forutsetter at kommunene unngår å opprette sykehjemsplasser for å kunne skyve utgifter og ansvar for hjelpemidler til eldre og funksjonshemmede over til folketrygden. I Bydel Østensjø har en i flere år i alt planarbeid, herunder i strategisk plan, lagt vekt på at eldre og funksjonshemmede skal kunne opprettholde selvstendighet ved å bo hjemme/i egen bolig så lenge som det er mulig og ønskelig, eventuelt med tilrettelegging av boligen og med nødvendige tjenester. Omsorgsboliger er per definisjon ikke institusjon, og beboerne er regnet som hjemmeboende, og det har vært, og er, et satsingsområde for bydelen å kunne tilby omsorgsboliger som et alternativ til sykehjem og institusjonsomsorg.

Utvalget antar at også økt kommunalt ansvar vil avlaste hjelpemiddelsentralene, slik at sentralene kan gi et bedre tilbud til brukere med komplekse behov og bedre bistand til NAV-kontorene i forbindelse med tilrettelegging av arbeid.

Kommentar fra Bydel Østensjø:

Her kan det se ut til at utvalget har tenkt at hjelpemiddelsentralene skal beholde sine ressurser (kompetanse og økonomi) selv om oppgaver og økonomisk ansvar overføres til kommunene. Dette vil da medføre økte nasjonale utgifter. Utvalget har imidlertid også lagt til grunn at

overføring av ansvar fra staten til kommunene forutsetter at disponible budsjettmidler som er avsatt til formålet, følger med ansvaret. Hvordan er dette tenkt løst, samtidig som det ser ut til at hjelpemiddelsentralene skal prioritere nye oppgaver som antas å være ressurskrevende?

Utvalgets syn (SD side 13) er at hjelpemidler er virkemidler som kompenserer for å utjevne gapet mellom personers funksjonsevne og de krav samfunnet stiller til funksjon. Utvalget mener at enkelte produkter over tid vil endres fra å være hjelpemidler til å anses som forbrugsgoder. Dette gjelder for eksempel PC'er som i dag er å betrakte som allemannseie, mens det kun for få år siden ble ansett som hjelpemidler for enkeltpersoner eller arbeidsverktøy for et fåtall. Utvalget mener at hjelpemidler som kan betraktes som forbrugsgode, skal finansieres av hver enkelt.

Kommentar fra Bydel Østensjø:

Bydel Østensjø er i utgangspunktet enig med utvalget i at hjelpemidler som betraktes som forbrugsgoder og allemannseie, skal finansieres av den enkelte uavhengig om man har en funksjonshemming eller ikke. Det vil være viktig å avklare hva som er forbruksvarer og brukers ansvar og hva som er spesifikke hjelpemidler som er nødvendig for aktiv deltakelse i skole, utdanning og dagliglivet. Det vil kunne bli behov for god veiledning overfor enkeltpersoner som av forskjellige årsaker ikke velger å anskaffe hjelpemidler som karakteriseres som forbrugsgoder, og som for eksempel vil kunne få betydning for arbeidsmiljøet for hjemmetjenesten.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

1. NOU 2010:5 Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering – et helhetlig hjelpemiddeltilbud, tas til orientering.
2. Bydelsutvalget slutter seg til bydelsdirektørens forslag til kommentarer til høringsuttalelse.

Tove Stien /s
bydelsdirektør

Solveig Nyhamar /s
avdelingssjef

Vedlegg:

Sammendrag av NOU 2010:5 Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering – et helhetlig hjelpemiddeltilbud

Utrykt vedlegg: NOU 2010:5 Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering – et helhetlig hjelpemiddeltilbud

Sak 42/10 Rapport fra uanmeldt tilsyn ved Østensjø bo- og servicesenter 14.06.2010

Arkivsak: 201000100

Arkivkode: 240.4

Saksbehandler: Else-Berit Momrak

Saksgang	Møtedato	Saknr
Omsorgskomite	06.09.10	67/10
Råd for funksjonshemmede	07.09.10	42/10
Bydelsutvalget	13.09.10	145/10

Tidligere vedtak i saken:

Vedtak fra tidligere behandling(er) mangler.

RAPPORT FRA UANMELDT TILSYN VED ØSTENSJØ BO- OG SERVICESENTER 14.06.2010

Saksframstilling:

Vedlagt oversendes rapport fra uanmeldt tilsyn ved Østensjø bo- og servicesenter 14.06.2010, mottatt i administrasjonen 21.06.2010. Sykehjemsetatens uttalelse til rapporten mottatt 05.07.2010, er vedlagt saken.

Bydelsdirektøren har ingen kommentarer til rapporten.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Rapport fra uanmeldt tilsyn ved Østensjø bo- og servicesenter 14.06.2010 og sykehjemsetatens uttalelse, tas til orientering.

Tove Stien /s
bydelsdirektør

Solveig Nyhamar /s
avdelingssjef

Vedlegg: 2

Sak 43/10 Rapport fra uanmeldt møte med Kjernehuset dagsenter 22.06.2010

Arkivsak: 201000101

Arkivkode: 240.4

Saksbehandler: Else-Berit Momrak

Saksgang	Møtedato	Saknr
Omsorgskomite	06.09.10	69/10
Råd for funksjonshemmede	07.09.10	43/10
Bydelsutvalget	13.09.10	147/10

Tidligere vedtak i saken:

Vedtak fra tidligere behandling(er) mangler.

RAPPORT FRA UANMELDT MØTE MED KJERNEHUSET DAGSENER 22.06.2010

Saksframstilling:

Vedlagt oversendes rapport fra uanmeldt tilsyn ved Kjernehuset dagsenter 22.06.2010, mottatt i bydelsadministrasjonen 05.07.2010.

Tilsynsutvalget har følgende merknader/forhold som bør endres:

”Den vanskelige trafikksituasjonen utenfor på grunn av varebiltrafikken til Sparbutikken er stadig ikke forbedret. Tilsynsutvalget må pånytt påpeke at situasjonen innebærer en stor risiko for trafikkskade på personer. Det bør være mulig å finne en løsning som fjerner denne risikoen.”

Bydelen sendte 28.05.2010 brev til Omsorgsbygg med krav om tiltak for økt sikkerhet ved dagsentere, vedlagt bilder av inngangspartiet utenfor dagsenteret.

Det er vanskelig å gjøre noe med selve rundkjøringen inne på gårdsplassen på grunn av at sykebler og lignende må kunne kjøre inn der. Omsorgsbygg har imidlertid i månedsskiftet juni/juli satt opp betongsperrer, slik at det ikke lenger kan kjøres biler opp foran inngangsdøren til dagsenteret.

Tjenesteleder som har ansvar for Kjernehuset mener at dette er en god løsning og fungerer bra for brukerne.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

[Rapport fra uanmeldt tilsyn ved Kjernehuset dagsenter 22.06.2010, tas til orientering.](#)

Tove Stien /s
bydelsdirektør

Solveig Nyhamar /s
avdelingssjef

Vedlegg: 1